

סא:

עין משפט
נר מצוה

קבב אבב מיי פיינ מהל'
תחומת הליח עייס
כרית:
ד מיי פיינ מהל' תפטר
הלכה י"ג:
קבב הו ו מיי פיינ מהל'
תפטר הלכה י"ב
[טושיע וייד פיון קיע
סעי' ג]:

הניזקין פרק חמישי גיטין

מסורת הש"ס

(א) דמאי פ"ג מ"ד, ט"ו (ב)
תוספות בכורות ל' ד"ה
מ"ו חולין ו' בל ה"א
(ד) תוספתא טהרות פ"ח
ע"ג, ט"ו (ה) וכתובות דכ"א
כ"ב, נתי אה"א, ו' לפי
אה"א ר"י יוסף, ו' ע"ב ד"ה
התנאים.

הגהות הב"ח

(ב) ריב"ז ד"ה וליח וי'
תמטא בלי אהר וזיבת
מ"ס תמק:

לעזי רש"י

פירושין [פרייזין]
מכיר, טורגל.

מוסף רש"י

הגותן לחומות. עיטמו
לפסו ויודו ו'. ספני
שחשורה
המתקלקל. אם יתקלקל
הלחם מחליטו, הלחם
מפטר את שהוא נטול לה.
דאי מתקלקל ליה שלל על הגול.
מכר וז נתן לפרה משול.
ואת שהוא נטול הימנה
שמה הלפיה. אלא
מיתלם [טו]. כדקתני
טעמא. לטובה היא
מחייבת, אבל על הגול,
טון להרס נכרי שאין
דעתה להחליט לטוב לו.
אף להרע אינה מפטרת.
ולעלמה. דליכא
למימר להטיב מחייבת.
לא חיישינן שמה חליף
ליטול היפה לעלמה. [טו].
הגותן לפונדקית.
שלי תקון לו עיפה וקדיה
[טו]. מפני שחשורה
מחלפת. והא בכל דללא
לטובה היא דליש נכרי
היא. ובמקום דמאי מניח
לה לא קתני המתקלקל.
אלא על הגול תשדה
[טו]. החם מוריא כו'.
החם נמי לטובה היא
מחייבת והא דלא תנא בה
אין מתקלקל מוס
החם קודם שאלו מחלפת
ליה דמוריא היראה לעלמה
לטובה אי מחייבת. כר כי
רב לטול חייבת כו'. אבל
נתון לשבתו אין לו לחם
עליו ולא מחלפת לטובה.
שפיר אין פתון עליה חמד
לכאפמי, ולרע נמי לא
שפיר. אבל [טו].
תורתא. מחייבת להטיב
את הירושם כשיא טומאת
את הטהור של עם הארץ,
בזמן שהיא טמאה.
אשת חבר טמאה ליה
למיטע שמה תפס ותון
לחון פיה דבר שאיט
מעשר. דכיון דטמאה היא
אינה רגילה לבע נמה
שפיר עטוקה זו שמה
תמטא. ופמיה עומדת
מרחוק היא ולא נגיט.
אבל לא בזמן שהיא
טהורה. דהוייל ופמיה
נוגעת, חיישין שמה תפס
ותלם [טו].

ומפקידו. אותה אלל אוכלי שביעית
שלין שחורים לא להחליף ולא ליגע: אבל לא לאוכלי שביעית.
תנואה של עובדי עבירה אין טומינן אותה להם שאסור לסייען
נעצרתם וממני קמני טומנת עמה ומוקמת לה באוכל חולין בטומאה:

אמר אביי הוא כהן כהן כו'. **דאסורא**
דאורייתא הוא כדפרישית: **אי הכי**
מפקידו. אי כהן קאי מי מני
מפקידו אללו ולא חייש שמה יגע:
אלל ישראל עם הארץ. דמתוך
שאינו רגיל בה לא יגע בה: **גם**
בה. רגיל בה פרייזין: **נדה**.
מטמאה את משאה ואע"פ שאין
נוגעת: **קאן**. הא דמני אין
מפקידו כשהוכשרו והא דמני
מפקידו בשלל הוכשרו ומחייבו
במרומה ובשלהן אסור לסייען דחבר
לא יגע אי הוכשר אי לא: **לעומן**.
זה שם האומן בלשון המשנה:
בחקוקין. שאין חסוד להחליף בשאינו
מעשר וכפירות שביעית: **אלל לא**
לעומאה. חיישין שמה נגע ולעיל
קמני מפקידו אלל: **מאי קארי לה**.
הא איתרמא לה הכי: **למירמא**
אחריו עלה. על הדא דקתני
בחקוקין למעשרות ולכן קבעה בגמ'
הכל למירמא עלה ולפרושה דלא
מקשי לן: **הנוטן לחמוסו**. עישה
למקנה לו והוא חכר והיא אשת עם
הארץ והטבילה לכן: **שיא טעודה**
מחלפת המתקלקל. וטומנת לו היפה
שלה. הלכך מעשר את שהוא נתון
לה שאם תחליטו נמלא מחלפתה
שאינו מעשר ואת שהוא נטול הימנה
שאל תחליטו נמלא אוכל שאינו
מעשר: **רוצה היא כו'**. ולא לרעה
היא מחלפת: **לפונדקית**. תלמיד
היושב לפני רבו ומתאכסן אלל עם
הארץ ופונדקית אופה לו את עיסתו:
שחשורה מחלפת. לא גרסינן הכל
המתקלקל: **הסם נמי לטובה היא**
מפכונת. ומוריא לעלמה הוראת
מלוה בחליף זה: **כר כי רב כו'**.

מלאכתו לתרומה ו"ל דלא דמי דהכל אם מפרש קודם גלגול אין
שם חלה עליה כלל אבל התם חל שם תרומה קודם גמר מלאכתו
כגון מעשר שהקדימו בשיבולין וגם אסור באכילת קבע ומ"מ אסור
הכל משחטיל למים אע"ג דלא מתייבא בחלה עד שנגלגל ומיאו

טוחנין ומפקידין אצל אוכלי שביעית ואצל
אוכלי פירותיהן בטומאה אבל לא לאוכלי
שביעית ולא לאוכלי פירותיהן בטומאה אכר
אביי התם בבחן החשוד לאכול תרומה
בטומאה עסקינן הוהו ליה טומאה דאורייתא
אי הכי מפקדין ורמינהו "מפקדין תרומה
אצל ישראל עם הארץ ולא אצל בהו ע"ה"
מפני שלבו גם בה א"ר אילעא הכא במאי
עסקינן בבבלי חרש המוקף צמיד פתיל
ולחוש שמה חסיטנו אשתו נדה אלא א"ר
ירמיה לא קשיא זכאן בפירות שהוכשרו כאן
בפירות שלא הוכשרו ורמינהו "המוליד יחטין
לטוחן כותו או לטוחן ע"ה הרי אלו
בחוקתן למעשר ולשביעית אבל לא
לטומאה האי מאי רומיא לאו אוקימנא
בפירות שלא הוכשרו ודקארי לה מאי קארי
לה משום דקא בעי למיירמי אחריתו עלה
הרי אלו בחוקתן למעשר ולשביעית ולחלופי
לא חיישינן ורמינהו "הגותן לחומות מעשר
את שהוא נתון לה ואת שהוא נטול הימנה
מפני שחשורה מחלפת המתקלקל התם
כדקתני מעמא אמר רבי יהודה רוצה היא
בתקנת בתה ובושה מוחתנה ולעלמא לא
חיישינן והתנן והגותן לפונדקית מעשר את
שהוא נתון לה ואת שהוא נטול הימנה מפני
שמוחלפת התם מוריא ואמרה כר כי רב ליכול
חבוימא ואנא איכול קריא ואכתי לעלמא לא
חיישינן "והתניא אשת חבר טומנת עם אשת
עם הארץ בזמן שהיא טמאה אבל לא
בזמן שהיא טהורה ר"ש בן אלעזר אומר אף
בזמן שהיא טמאה לא תטוחן מפני שחברתה
נוהנת

חיישין ורמינהו "הגותן לחומות מעשר את שהוא נתון לה ואת שהוא נטול הימנה מפני שחשורה מחלפת המתקלקל התם כדקתני מעמא אמר רבי יהודה רוצה היא בתקנת בתה ובושה מוחתנה ולעלמא לא חיישינן והתנן והגותן לפונדקית מעשר את שהוא נתון לה ואת שהוא נטול הימנה מפני שמוחלפת התם מוריא ואמרה כר כי רב ליכול חבוימא ואנא איכול קריא ואכתי לעלמא לא חיישינן "והתניא אשת חבר טומנת עם אשת עם הארץ בזמן שהיא טמאה אבל לא בזמן שהיא טהורה ר"ש בן אלעזר אומר אף בזמן שהיא טמאה לא תטוחן מפני שחברתה נוהנת

ואינו נושע הייטע ללא גזרו עליו חומרא יתירה כגון משכב
ומושב והיסט דאין לצור יכוילן לעמוד בה וכן מוכה נמסכת
טהרות כפ"ו (משה ו) דתנן הגנבים שנגנבו לבית אין טמא אלל
מקום רגלי הגנבים ומה הן מטמאין אוכלין ומשקין וכלי חרס
הפחוסים אלל משכבות ומושבות וכלי חרס המוקפין למיד פתיל טורחין ואם יש עמהן עובד כוכבים או אשה הכל טמא משמע דהריא
דאין עם הארץ עושה משכב ומושב והשתא הא דתנן נגדי ע"ה מדרס לפרושים נגדי פרושים מדרס כו' ומפרש רבא כפ' שני דחולין
(דף לה): שמה יסנה עליהם אשתו נדה קאי נמי אנגדי ע"ה והא דלמך כפרק בנות כומיס (נה דף ג): כומי טעבל
ועלה דרס על נגדי חבר הא דנקט דרס ולא נקט ונגע לאו משום דלי לא טבלי יש לו טומאת מדרס אלל נקט ודרס משום דבעי
ליתויה נגד חבר תחת לרגלו של כומי דהכי קמני ההם נמתי' ומטמא משכב תחתון כעליון אלל צניטורא שלו שאפשר
לזוהר ועלמוד בה גזרו כדמוכה בחומר בקודש (מנינה דף ג). ובפרק בנות כומיס (נה דף ג): והכר ר' משה מפונטין"א היה מפרש
דלשום דבר לא עשו עם הארץ כזו ואינו מטמא אלל מטעם נגדים שמה יסנה עליהם אשתו נדה והרי הוא נושא את המדרס דליתורא
שלו טמא לפי שנגע בשפמי ולא מטעם מעיין ואין נראה דא"כ כפרק בנות כומיס (שם דף ג): דקאמר אי משום טומאת ע"ה
הא טביל ליה למה ליה למימר הא טביל ליה כי לא טביל נמי לא מטמא כיון שהוא ערוס דאין נושא מדרס מטמא כלי (א) מרס אחר
שפירס מן המדרס כדתנן במסכת זבים (פ"ה מ"א) ועוד גבי לדוקי דפריך התם מה הועיל כ"ג כמה שקדם אלל אשתו מיפוק ליה משום
צניטורא דע"ה הרבה הועיל דאם כועל נדה היה נטמא הוא ובגדיו כעטא רוקו של זב ואי משום צניטורא דע"ה נגד לחודיה הוא
דנטמא משום משקה דמטמא כלי מדרבנן וא"ת דמשמע הכל דאפילו לתרומה אין היסט לע"ה ובתוספתא דחגיגה תניא ספק רשות ע"ה
מדרסו חליו והקטיו טהורין לחולין וטמאין לתרומה ו"ל דהתם חיישינן משום אשתו אלל לחולין לא חיישינן לאשה לא למדרס ולא להיסט
והיא דגנבים שנגנבו לבית מיירי נמי לתרומה: **משום** דקא בעי "אירמא אחריתו. ואע"ג דאקמייתא נמי מני לאקשוי דקתני
טוחנין ומפקדין ולא חיישינן לחלופי מ"מ מייתי לה נמי משום דבעי למירמא מע"ה אלל הארץ: **הרתם** גמי מוריא ואמרה כר כי רב
י"ב"ו חטיבא. פי' בקונטרס לטובה אני מכוונת דמוריא הוראת מלחן פיה דבר שאינו מעושר אלל לא נשמה כן אלל לשון הוראת הימר כנו מוריא
ואמרה חורא מדישיה קא אכיל (חולין דף טו): ועוד דנמשנה קאמר ר"מ ע"ה אין אנו אחראין לרמאין ומפרש ה"ר מנחם דבמתי' קאמרה דבר
כי רב ליתול חמיתא כו' והלא טרחתי בשבילי והא דלא חיישינן לחלופי כפ"ק דחולין (ד' ו) גבי טעמו עיסתו לשבתו לחפוט וקדרה לבלל
אע"פ שטורחתי בשבילי משום דדרך שכנים לטרוח זה בשביל זה: **אשת** חבר שוחנת עם אשת ע"ה. פי' בקונטרס אשת חבר מסייעה
לאשה ע"ה בזמן שהיא טמאה דלא חיישינן שמה מיטול ותמן לחון פיה דבר שאינו מעושר אלל לא נשמה כן אלל לשון הוראת הימר כנו מוריא
באכולין חיישינן שמה תמן לחון פיה דבר שאינו מעושר וקאמר השתא מגנב גנבה פירוש שוחנת בלא רשות בעלה לאשת חבר ובפ"ק
דחולין (שם) פירש אע"ג דאשת חבר אינה חשודה על לאכול גזל ולא לאכול דבר שאינו מעושר חיישינן לשכחה דעבד איניש דמינעו דבר
ואכיל מאי דיהיב ליה אלל לתת לאחרים אי לאו דחשודה על הגזל לא מינעיא וזה החילוק דמוק ועוד דאין זה גזילה דמקבלין דבר
מועט מן הנשים כדאמרין בסוף הגזל בתרא (ביק דף קט). ועוד הרי היא מסייעת ידי עובדי עבירה ואסור לרעה ולאבי